CUPRINS

Prefaţă 13

PARTEA I **COMPORTAMENTUL AGENŢILOR ECONOMICI ŞI COMPETIŢIA PERFECTĂ**..... 15

Capitolul 1 ***Comportamentul agenţilor economici în condiţii de risc şi incertitudine*** 15

1.1. **Premise ale modelării comportamentului agenţilor economici în condiţii de risc şi incertitudine**..... 15

1.1.1. Principiile comportamentului microeconomic..... 16

1.1.2. Legi economice fundamentale..... 17

1.1.3. Postulate ale mecanismelor pieţei..... 18

1.2. **Comportamentul raţional al agenţilor economici în mediu cert**..... 19

1.2.1. Averea finală şi valoarea actuală..... 19

1.2.2. Funcţia de utilitate şi înclinaţia marginală spre investiţii..... 21

1.2.3. Funcţia de utilitate a consumatorului 22

1.2.4. Curbe de indiferenţă ale utilităţii consumatorului... 25

1.2.5. Curba de investiţii..... 27

1.2.6. Investiţia pe piaţa financiară: alegerea între consumul imediat şi consumul viitor..... 30

1.2.7. Fundamentarea matematică a proceselor de consum-economisire-investire..... 33

1.3. **Comportamentul individual al agenţilor economici în condiţii de risc şi incertitudine**..... 34

1.3.1. Atitudinea agentului economic faţă de risc..... 35

1.3.2. Ipoteze ale utilităţii aşteptate..... 36

1.3.3. Incertitudinea, informaţia şi utilitatea..... 41

1.3.4. Noţiunea de risc şi dimensionarea aversiunii la risc..... 44

1.4. **Referinţe bibliografice**..... 56

1.5. **Exerciţii propuse**..... 57

Capitolul 2 ***Existenţa echilibrului economic şi comportamentul firmei în condiţii de competiţie perfectă, pe piaţa produselor şi serviciilor*** 59

2.1. Concurenţa perfectă: caracterizare, posibilităţi de intrare pe piaţă 59

2.2. Existenţa şi unicitatea echilibrului pe piaţa unui anumit produs sau serviciu 63

2.3. Preţul de echilibru pe termen scurt. Analiza stabilităţii echilibrului pe piaţa unui anumit produs sau serviciu 68

2.3.1. Preţul de echilibru pe termen scurt 68

2.3.2. Analiza stabilităţii echilibrului pe piaţa unui anumit produs sau serviciu 70

2.4. Referinţe bibliografice 79

2.5. Exerciţii propuse 81

PARTEA a II-a EXISTENŢA ECHILIBRULUI ECONOMIC ÎN CONDIŢII DE COMPETIŢIE IMPERFECTĂ 83

Capitolul 3 ***Existenţa echilibrului economic în condiţii de competiţie de monopol*** 83

3.1. Analiza competiţiei de monopol-cadrul general 84

3.2. Analiza pe termen scurt în condiţiile în care funcţia inversă a cererii este cunoscută cu certitudine 91

3.3. Analiza pe termen scurt în condiţiile în care funcţia inversă a cererii este incertă 97

3.4. Monopolul şi problema eficienţei 101

3.5. Discriminarea în cazul monopolului, pe o singură piaţă 107

3.6. Discriminarea monopolului pe pieţe separate 113

3.7. Impactul taxelor asupra echilibrului industriei în competiţie de monopol 115

3.8. Cazul unei industrii IN formată din doi monopolişti 126

3.9. Controlul monopolului public ce produce n tipuri de bunuri 132

3.10. Principiul echităţii şi tariful optim la nivelul monopolului public 138

3.11. Referinţe bibliografice 138

3.12. Exerciţii propuse 139

Capitolul 4 *Existenţa echilibrului economic în condiţii de oligopol*..... 143

4.1. Echilibrul de tip Cournot 143
4.1.1. Prezentarea echilibrul de tip Cournot 143
4.1.2. Ajustarea echilibrului în cazul duopolului Cournot (abordarea în timp discret) 147
4.1.3. Determinarea curbelor izoprofitului..... 149
4.1.4. Ajustarea echilibrului în cazul duopolului Cournot(abordare în timp continu) 150
4.1.5. Duopolul Cournot în cazul costului fix de intrare pe piaţă 152
4.2. Cartelul 154
4.3. Comportamentul de tip Stackelberg 160
4.4. Echilibrul de tip Bertrand 163
4.5. Oligopolul Cournot pe o piaţă cu mai multe firme 165
4.5.1. Oligopolul Cournot – cazul static..... 166
4.5.2. Oligopolul Cournot – cazul dinamic..... 169
4.6. Mai multe firme în echilibru Cournot şi legătura cu concurenţa perfectă..... 175
4.7. Referinţe bibliografice..... 184
4.8. Exerciţii propuse..... 186

Capitolul 5 *Existenţa echilibrului economic în condiţii de competiţie monopolistică şi de monopson*..... 189

5.1. Competiţia monopolistică..... 189
5.1.1. Forma curbei cererii şi importanţa modificării preţului la nivelul unei firme..... 190
5.1.2. Echilibrul unei pieţe în concurenţă monopolistică..... 191
5.1.3. Problema calităţii produselor (diferenţierea prin calitate)..... 195
5.1.4. Diferenţierea spaţială..... 201
5.2. Monopsonul..... 205
5.2.1. Caracterizarea monopsonului şi echilibrul la nivelul acestuia..... 205
5.2.2. Echilibrul la nivelul monopsonului..... 206

5.3. Monopolul bilateral……..... 208
5.3.1. Caracterizarea monopolului bilateral……..... 208
5.3.2. Monopolul bilateral şi negocierea patronat sindicate……..... 210
5.4. Modelarea echilibrului unei economii reduse (A_R) …… 215
5.5. Referinţe bibliografice……..... 223
5.6. Exerciţii propuse……..... 224

PARTEA a III-a ECHILIBRUL STATIC ŞI DINAMIC LA NIVEL MICRO ŞI MACROECONOMIC 227

Capitolul 6 *Decizii optime la nivel microeconomic în condiţii de risc şi incertitudine*..... 227

6.1. Noţiuni despre incertitudine..... 228
6.2. Decizii în condiţii de incertitudine..... 229
6.2.1. Axiome utilizate pentru alegerea proiectelor de producţie, consum sau investiţii……..... 230
6.2.2. Metoda de alegere a proiectelor de producţie, consum sau investiţii. Teoria valorii aşteptate..... 234
6.3. Măsurarea riscului la nivel microeconomic……..... 235
6.3.1. Măsurarea atitudinii faţă de risc prin prisma funcţiei de utilitate 235
6.3.2. Prima de risc şi prima relativă de risc..... 239
6.3.3. Măsurarea aversiunii la risc. Metoda primei de risc şi a coeficientului Pratt–Arrow..... 242
6.4. Aversiunea la risc şi curbele de indiferenţă 244
6.4.1. Curbele de indiferenţă şi coeficienţii aversiunii la risc..... 246
6.4.2. Atitudinea faţă de risc în funcţie de venit şi de prima de risc..... 248
6.5. Alegerea unui portofoliu optim..... 251
6.5.1. Introducere..... 251
6.5.2. Metoda lui W.F.Sharpe 255
6.5.3. Metoda regresiei globale..... 256
6.6. Aplicaţie pentru un portofoliu cu 2 acţiuni..... 257
6.7. Referinţe bibliografice..... 266
6.8. Exerciţii propuse..... 268

Capitolul 7 *Alegeri intertemporale la nivel microeconomic*..... 271

7.1. Consumul optim în timp – cazul general……..... 271
7.1.1. Modelul generalizat al consumatorului…..... 272
7.1.2. Modelul generalizat al firmei……..... 273
7.2. Modelul redus la două perioade de timp……..... 376
7.3. Decizia de investiţie optimă la nivel de firmă…..... 279
7.3.1. Posibilităţi de producţie şi investiţie……..... 280
7.3.2. Posibilităţi de a fi creditor sau debitor……..... 282
7.3.3. Concepte diferite: acţionar şi proprietar…..... 284
7.3.4. Modele de maximizare a valorii prezente şi a profitului..... 286
7.4. Echilibrul pieţei de capital şi influenţa asupra deciziilor de investiţie şi consum……..... 288
7.5. Referinţe bibliografice..... 294
7.6. Exerciţii propuse..... 295

Capitolul 8 *Nucleul unei economii de piaţă*..... 298

8.1. Definirea economiei de schimb pur şi a economiei cu producţie……..... 298
8.2. Nucleul unei economii de schimb pur……..... 301
8.2.1. Echilibrul Walrasian (EW) şi optimul Pareto(OP) într-o economie de schimb pur..... 301
8.2.2. Nucleul unei economii de schimb pur şi legătura cu EW şi OP. Nuclee echivalente..... 308
8.2.3. Aplicaţie privind determinarea echilibrului Walrasian, optimul Pareto şi nucleului unei economii de schimb pur……..... 312
8.2.4. Calculul echilibrului Walrasian în cazul bunurilor contingente……..... 317
8.2.5. Model de determinare a echilibrului Walrasian în timp……..... 322
8.3. Nucleul unei economii de piaţă cu producţie……..... 328
8.3.1. Modelul unei economii de piaţă cu producţie……..... 328
8.3.2. Echilibrul Walrasian şi optimul Pareto într-o economie de piaţă cu producţie……..... 330
8.3.3. Nucleul unei economii de piaţă cu producţie…..... 334

8.3.4. Echilibrul concurenţial şi echilibrul compensate..... 336
8.4. Referinţe bibliografice..... 343
8.5. Exerciţii propuse..... 344

Capitolul 9 *Bunuri publice şi efecte externe*..... 347

9.1. Condiţii pentru optimalitatea Pareto..... 348
9.2. Externalităţi multilaterale..... 357
9.3. Informaţia privată şi cele mai bune soluţii de ordinul doi..... 360
9.4. Finanţarea producţiei de bunuri publice..... 367
9.4.1. Condiţii pentru optimalitatea Pareto (condiţia B.L.S.) 373
9.4.2. Echilibrul cu subscripţie..... 375
9.4.3. Echilibrul Lindahl..... 376
9.5. Echilibrul şi optimul Pareto într-o economie cu externalităţi..... 379
9.5.1. Alocarea optimă a resurselor..... 379
9.5.2. Nonoptimalitatea echilibrului competitiv..... 382
9.5.3. Restabilirea optimului Pareto prin intervenţie guvernamentală..... 384
9.5.4. Externalităţi şi pieţe care lipsesc..... 392
9.6. Referinţe bibliografice..... 394
9.7. Exerciţii propuse..... 396